

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รู้เข้าใจ ใช้แบบทดสอบ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ห้องสมุดทเวศร์

401016875

นันทา สุรักษา

คำนำ

“รู้ เข้าใจ ใช้แบบทดสอบ” เล่มนี้เป็นผลสะสมจากเอกสารสรุปคำสอนที่ผู้เขียนได้จากการเตรียมการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนวิชา การทดสอบทางจิตวิทยาและวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในสาขาศึกษาศาสตร์จิตวิทยาการแนะแนวและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยใช้ประสบการณ์เวลามากกว่าสิบปีมารวบรวมหมวดหมู่เรียงตามลำดับพื้นฐานองค์ความรู้ที่ควรทราบและควรเข้าใจจนมาเป็นหนังสือเล่มนี้ เพื่อใช้เป็นตำราเรียนหรือประกอบการเรียนที่เกี่ยวข้องกับการทดสอบทางจิตวิทยา และการประยุกต์กับกิจกรรมการประเมิน จำแนก คัดสรร และพัฒนาบุคคล

เนื้อหาภายในประกอบด้วย 11 บท โดยแต่ละบทมีคำถามเพื่อการอภิปรายและกิจกรรมเสนอแนะอยู่ท้ายบท เพื่อเป็นแบบฝึกหัดการวิเคราะห์และปฏิบัติงานในภาคสนามแก่นักศึกษาที่กำลังศึกษาวิชานี้ และผู้ให้คำปรึกษาที่มีความสนใจในเรื่องหลักการทดสอบ เนื้อหาในแต่ละบทจบลงในตัวเอง ผู้ใช้หนังสือจึงอาจเลือกอ่านบทใดบทหนึ่งเฉพาะลงไปได้ อย่างไรก็ตาม การอ่านเรียงบทก็เหมาะสมสำหรับผู้เพิ่งเริ่มศึกษาวิชานี้

อนึ่ง โดยธรรมชาติของเนื้อหาวิชาในการทดสอบจำเป็นต้องมีการใช้ความรู้ทางสถิติ ซึ่งพื้นฐานทางด้านสถิติเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับความเข้าใจเนื้อหา ดังนั้นผู้ไม่มีพื้นฐานความรู้หรือมีค่อนข้างน้อย อาจประสบความยากลำบากในการทำความเข้าใจแนวความคิดหลายส่วนที่ค่อนข้างเป็นนามธรรม คำแนะนำจากผู้เขียนสำหรับผู้ประสบความยากลำบากดังกล่าวก็คือ ควรกลับไปศึกษาหรืออ่านหนังสือทางด้านสถิติพื้นฐานเพิ่มเติม

นอกจากนี้ผู้เขียนพบว่า การทำความเข้าใจในเนื้อหาวิชาและหลักการทดสอบ แม้ว่าจะมีพื้นฐานทางสถิติที่ดี การศึกษาแบบทดสอบแต่ละชนิดยังคงเป็นสิ่งที่ต้องอาศัยเวลาในการทำความเข้าใจ เพราะแบบทดสอบมาตรฐานในเชิงพาณิชย์ที่มีในปัจจุบันนี้ เกือบทั้งหมดพัฒนาขึ้นโดยประเทศสหรัฐอเมริกา จึงทำให้บางส่วนของแบบทดสอบมีวัฒนธรรมตะวันตกปะปนอยู่ด้วย หากมีการนำมาใช้ควรวิเคราะห์และดัดแปลงให้เข้ากับสังคมและวัฒนธรรมไทย รวมทั้งหาค่าความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงในระดับที่ถือก่อนการนำแบบทดสอบนั้น ๆ ไปใช้

แม้ว่าผู้เขียนพยายามอนุรักษ์คำไทยไว้ให้มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ แต่คำบางคำ เช่น ชื่อแบบทดสอบที่เป็นชื่อเฉพาะค่อนข้างยาวที่อาจหาคำในภาษาไทยมาใช้ให้คงความหมายเดิมหรือใกล้เคียงได้ยาก

ผู้เขียนจึงขอใช้สิทธิสงวนคำเฉพาะเหล่านั้นไว้เป็นภาษาอังกฤษและเขียนเป็นภาษาอังกฤษทับศัพท์ชื่อเดิม เพื่อคงความหมายและรสแห่งคำไว้ ณ ที่นี้ อย่างไรก็ตาม หากผู้รู้ท่านใดช่วยชี้แนะการใช้คำบางคำเหล่านั้น เป็นภาษาไทยที่ถูกต้องและสิ่งอื่น ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้หนังสือ ผู้เขียนขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

ผู้เขียนขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและความ กระจ่างบางเรื่องเกี่ยวกับแบบทดสอบบางฉบับ ขอขอบคุณ ดร. นิยะดา จิตต์จรัส สำหรับการปูพื้นฐานที่ดี เกี่ยวกับการใช้สถิติในการวัดทางจิตวิทยา ขอขอบคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาอ่านตรวจทานต้นฉบับ และอนุเคราะห์ให้ข้อเสนอแนะที่มีคุณค่าสำหรับปรับปรุงหนังสือเล่มนี้ให้ดีขึ้นมาก

นอกจากนี้ขอขอบคุณ คณะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สถาบันพัฒนาบัณฑิตบริหารศาสตร์ ที่กรุณา ให้การสนับสนุนและให้ความสำคัญทางด้านจิตวิทยา และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มาโดยตลอด ขอขอบคุณบุคลากรทุกท่านในคณะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นต้นแบบของผู้มีจิตใจงดงาม ท้ายนี้ขอ ขอบคุณครอบครัวของผู้เขียนที่ให้การสนับสนุนทั้งร่างกายและแรงใจตลอดมา

นันทา สุรักษา

มกราคม 2561

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 หลักการเลือกใช้แบบทดสอบ	1
1.1 กระบวนการตัดสินใจ	3
1.2 คุณค่าของแบบทดสอบ	5
1.3 หลักการเลือกและใช้แบบทดสอบ	5
1.4 คุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับผู้ที่ใช้แบบทดสอบ	7
1.5 ประวัติการทดสอบ	9
1.6 ประเด็นปัญหาปัจจุบัน	13
1.7 บทสรุป	14
คำถามเพื่อการอภิปราย	15
กิจกรรมเสนอแนะ	15
บทที่ 2 สถิติพื้นฐาน	17
2.1 บทบาทของสถิติ	19
2.2 มาตรวัด 4 ชนิด	19
2.3 ลักษณะคะแนน	22
2.4 การวัดแนวโน้มสู่ส่วนกลาง	31
2.5 การวัดการกระจาย	33
2.6 การวัดความสัมพันธ์	36
2.7 โควงปกติ	41
2.8 สถิติอนุมาน	42
2.9 ซอฟต์แวร์สำหรับงานทางสถิติ	43
2.10 บทสรุป	43
คำถามเพื่อการอภิปราย	45
กิจกรรมเสนอแนะ	46

บทที่ 3 คุณลักษณะของแบบทดสอบ	47
3.1 ขั้นตอนของการพัฒนาแบบทดสอบ	49
3.2 ความตรง (Validity)	50
3.3 ความเที่ยง (Reliability)	55
3.4 ข้อควรคำนึงในการใช้แบบทดสอบ	59
3.5 แนวทางการประเมินแบบทดสอบมาตรฐาน	60
3.6 บทสรุป	61
คำถามเพื่อการอภิปราย	62
กิจกรรมเสนอแนะ	63
บทที่ 4 การเลือกแบบทดสอบ	65
4.1 ทฤษฎีแบบจำลองการตัดสินใจ	67
4.2 เกณฑ์ประเมินในการเลือกแบบทดสอบ	74
4.3 บทสรุป	76
คำถามเพื่อการอภิปราย	77
กิจกรรมเสนอแนะ	77
บทที่ 5 การบริหารการทดสอบ	79
5.1 มาตรฐานการบริหารการทดสอบ	81
5.2 ขั้นตอนก่อนการทดสอบ	81
5.3 การดำเนินการทดสอบ	87
5.4 ขั้นตอนหลังการทดสอบ	89
5.5 ปัญหาหลักบางประการในการบริหารการทดสอบ	89
5.6 บทสรุป	92
คำถามเพื่อการอภิปราย	93
กิจกรรมเสนอแนะ	93

	หน้า
บทที่ 6 การให้คะแนนและการแปลผล	95
6.1 มาตรฐานการให้คะแนน	97
6.2 ตัวอย่างการให้คะแนน	97
6.3 การแปลความหมายของคะแนน	98
6.4 การแปลความหมายของคะแนนแบบอิงเกณฑ์	99
6.5 การแปลความหมายของคะแนนแบบอิงกลุ่ม	100
6.6 การเปรียบเทียบพัฒนาการของบุคคล	106
6.7 เกณฑ์ปกติ	108
6.8 ตารางการแปลงคะแนน	109
6.9 บทสรุป	112
คำถามเพื่อการอภิปราย	113
กิจกรรมเสนอแนะ	113
บทที่ 7 แบบทดสอบเชาวน์ปัญญา	115
7.1 ความหมายของเชาวน์ปัญญา	117
7.2 ทฤษฎีเชาวน์ปัญญา	117
7.3 ชนิดของแบบทดสอบความสามารถทางเชาวน์ปัญญา	127
7.4 กรณีตัวอย่างการศึกษาการทดสอบเชาวน์ปัญญา : กรณีของต้นกล้า	134
7.5 แนวโน้มแบบทดสอบและประเด็นหลัก	149
7.6 บทสรุป	150
คำถามเพื่อการอภิปราย	151
กิจกรรมเสนอแนะ	152
บทที่ 8 แบบทดสอบความถนัด	153
8.1 แบบทดสอบความถนัดหลายองค์ประกอบ	155
8.2 แบบทดสอบความถนัดเฉพาะ	161

	หน้า
8.3 ประเด็นปัญหาสำคัญ	164
8.4 บทสรุป	166
คำถามเพื่อการอภิปราย	167
กิจกรรมเสนอแนะ	167
บทที่ 9 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์	169
9.1 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์เพื่อการสำรวจ	171
9.2 แบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์	172
9.3 แบบทดสอบขั้นต่ำ	172
9.4 แบบทดสอบวิชาเฉพาะ	173
9.5 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์รายบุคคล	173
9.6 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์สำหรับผู้ใหญ่	174
9.7 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์แบบวินิจัย	175
9.8 การใช้ผลจากการทดสอบผลสัมฤทธิ์	176
9.9 ข้อมูลเพิ่มเติมที่ต้องการสำหรับกรณีของธนา	179
9.10 บทสรุป	181
คำถามเพื่อการอภิปราย	182
กิจกรรมเสนอแนะ	182
บทที่ 10 แบบสำรวจความสนใจ ค่านิยม และอาชีพ	185
10.1 แบบสำรวจความสนใจ	187
10.2 เทคนิคการประเมินความสนใจแบบอื่น ๆ	198
10.3 ค่านิยม	198
10.4 แนวทางในการแปลผลการสำรวจ	200
10.5 แบบสำรวจพัฒนาการอาชีพ	200

	หน้า
10.6 โปรแกรมรวม	201
10.7 ปัญหาในการสำรวจความสนใจ	202
10.8 แนวโน้มในอนาคต	204
10.9 บทสรุป	204
คำถามเพื่อการอภิปราย	205
กิจกรรมเสนอแนะ	206
บทที่ 11 แบบประเมินบุคลิกภาพ	209
11.1 บทบาทของทฤษฎีบุคลิกภาพ	211
11.2 เทคนิคที่ใช้สำหรับการประเมินบุคลิกภาพ	216
11.3 รูปแบบของการทดสอบ	226
11.4 การวิเคราะห์องค์ประกอบ	226
11.5 มิติของบุคลิกภาพ	226
11.6 ประเด็นปัญหาในการใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ	228
11.7 บทสรุป	229
คำถามเพื่อการอภิปราย	231
กิจกรรมเสนอแนะ	231
บรรณานุกรม	233

สามารถยืมและติดตามหนังสือใหม่ได้ที่ ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Walai Autolib

<https://lib.rmutp.ac.th/catalog/Bibltem.aspx?BibID=b00102088>

รู้เข้าใจ ใช้แบบทดสอบ / นันทา สุรักษา.

Author	นันทา สุรักษา
Published	กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2561
Detail	241หน้า. : ภาพประกอบ ; 26 ซม.
Subject	การวัดผลทางการศึกษา(+) แบบประเมินคุณภาพ(+) แบบทดสอบ(+) วิจัย(+) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์(+)
ISBN	9789740337195
ประเภทแหล่งที่มา	 Book

สำหรับการศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโท

สำหรับเพื่อการศึกษาและการอ้างอิงเท่านั้น